

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 229/2019
12.03.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић, Соње Павловић и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Јеленом Петковић-Милојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Мирослава Вогањца, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног Мирослава Вогањца, адвоката Ђорђа Калања, адвоката Владимира Хоровица и Биљане Деснице – Петровић, оба поднета против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 78/14 од 27.11.2017. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 286/18 од 03.10.2018. године, у седници већа одржаној дана 12.03.2019. године, једногласно је, донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Мирослава Вогањца, адвоката Ђорђа Калања, адвоката Владимира Хоровица и Биљане Деснице – Петровић, оба поднета против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 78/14 од 27.11.2017. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 286/18 од 03.10.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 78/14 од 27.11.2017. године, окривљени Мирослав Вогањац оглашен је кривим због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, за које је осуђен на казну затвора у трајању од пет година. Окривљеном Мирославу Вогањцу на основу одредбе члана 85. КЗ изречена је мера забране обављања делатности директора тј. одговорног лица у правном лицу у трајању од три године од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено на издржавању казне затвора не урачунава у време трајања ове мере. На основу одредбе члана 258. став 4. ЗКП досуђен је имовинскоправни захтев оштећеној Републици Србији у износу од 12.536.130,00 динара, те се окривљени обавезује да у року од три месеца од дана правноснажности пресуде оштећеној Републици Србији накнади наведени износ уплатом истог у корист буџета Републике Србије. На основу одредбе члана 258. став 4. ЗКП оштећени мањински акционари ДП „АА“ ... упућени су на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева. На основу члана 264. став 1. ЗКП окривљени Мирослав Вогањац обавезан је да у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде

накнади трошкове кривичног поступка у укупном износу од 106.988,16 динара и то у корист буџета Републике Србије.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 286/18 од 03.10.2018. године, одбијене су као неосноване жалбе окривљеног Мирослава Вогањца, његових бранилаца и пуномоћника оштећених адвоката Драгана Миљеновића и пресуда Вишег суда у Новом Саду К 78/14 од 27.11.2017. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног Мирослава Вогањца, адвокат Ђорђе Калањ са допуном, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и члана 485. став 4. у вези члана 483. став 1. тачка 1) у вези члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП у вези члана 441. став 3. ЗКП у вези члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће према окривљеном оптужбу одбити, односно тако што ће преиначењем другостепене правноснажне пресуде окривљеног ослободити од оптужбе, односно да исте укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак пред потпуно измењеним већем, уз захтев да сходно одредби члана 488. став 2. ЗКП буде обавештен о седници већа и да Врховни касациони суд одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи сходно одредби члана 488. став 3. ЗКП;

- браниоци окривљеног Мирослава Вогањца, адвокати Владимир Хоровиц и Биљана Десница – Петровић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и став 2. у вези члана 485. став 4. ЗКП у вези члана 439. тачка 2) ЗКП и због, како то произилази из садржине захтева повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине или да укине другостепену пресуду, уз захтев да буду обавештени о седници већа сходно одредби члана 488. став 2. ЗКП и да Врховни касациони суд одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи, односно прекине, а сходно одредби члана 488. став 3. ЗКП.

Након што је примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног у смислу одредби члана 488. став 1. ЗКП доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је у смислу одредбе члана 490. ЗКП одржао седницу већа, о којој, сходно одредби члана 488. став 2. ЗКП није обавештавао Републичког јавног тужиоца и браниоце окривљеног, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Мирослава Вогањца, адвоката Ђорђа Калања, адвоката Владимира Хоровица и Биљане Деснице – Петровић су неосновани.

Браниоци окривљеног Мирослава Вogaња правноснажне пресуде побијају због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и то:

- бранилац окривљеног адвокат Ђорђе Калањ наводима да изрека правноснажне пресуде не садржи сва законска обележја кривичног дела у питању, обзиром да је изостао опис противправности дела кроз навођење бланкетних норми које би указивале на то које је то конкретно противправне радње и противно којој бланкетној норми окривљени предузео, као и опис умишљаја;

- браниоци окривљеног адвокати Владимир Хоровиц и Биљана Десница – Петровић наводима да изрека правноснажне пресуде не садржи опис бланкетних норми против којих је окривљени поступио нити садржи опис облика кривице.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ чини одговорно лице које искоришћавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем граница свог овлашћења или невршењем своје дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу противправну имовинску корист или другом нанесе имовинску штету.

Дакле, извршилац овог кривичног дела јесте одговорно лице, док је радња извршења истога алтернативно одређена и то као искоришћавање свог положаја и овлашћења, прекорачење граница свог овлашћења или невршење своје службене дужности.

Кривично дело се врши у намери прибављања себи или другом физичком или правном лицу противправне имовинске користи или nanoшењу другом имовинске штете.

Заштитни објект овог кривичног дела јесте привредно пословање и имовина у том пословању.

Из цитиране законске одредбе, по оцени Врховног касационог суда, јасно произилази да кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, не представља кривично дело са бланкетном диспозицијом, а супротно наводима из захтева бранилаца окривљеног.

Сходно цитираној одредби члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ и датом тумачењу исте, по оцени Врховног касационог суда, из изреке правноснажне пресуде јасно произилази да је окривљени у критичном периоду био способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, свестан свог дела и желећи његово извршење и свестан забрањености истога, као одговорно лице – директору ДП ПД „АА“ ... не вршењем својих службених дужности и искоришћавањем својих овлашћења одговорног лица прибавио себи и другима противправну имовинску корист преко 1.500.000,00 динара, причинивши тако имовинску штету буџету Републике Србије у износу од 12.536.130,00 динара, те имовинску штету мањинским акционарима.

Следствено изнетом, по оцени Врховног касационог суда, изрека правноснажне пресуде садржи сва субјективна и објективна законска обележја кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, због чега Врховни касациони суд неоснованим оцењује наводе из захтева бранилаца окривљеног Мирослава Вогањца да су побијане правноснажне пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) КЗ.

Побијајући правноснажне пресуде због повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, браниоци окривљеног у суштински истоветним наводима истичу да је суд повредио одредбу члана 5. став 2. КЗ наводима да је одредбом члана 227. КЗ прописано да ће се казнити одговорно лице које искоришћавањем свог положаја или овлашћења, прекорачењем граница свог овлашћења или невршењем своје службене дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу противправну имовинску корист или другом нанесе имовинску штету, уколико тиме нису остварена обележја неког другог кривичног дела, што подразумева да је интенција законодавца била да се ограничи примена општег, а уведе примена специјализованих кривичних дела и то у конкретном случају кривичног дела из члана 85. Закона о приватизацији или пак кривичног дела злоупотреба у поступку приватизације из члана 228а став 1. КЗ, који су блажи по окривљеног, а у односу на које је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Наиме, како кривична дела из члана 85. Закона о приватизацији и злоупотреба у поступку приватизације из члана 228а КЗ као законско обележје предметних кривичних дела не садрже намеру прибављања себи или другом противправне имовинске користи или доношење имовинске штете другом, а у којој намери је окривљени поступао, то је, по оцени Врховног касационог суда правилно суд, правилном применом одредбе члана 5. КЗ кривично-правне радње окривљеног Мирослава Вогањца правно квалификовао као кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ, због чега се питање застарелости кривичних дела из члана 85. Закона о приватизацији из члана 228а КЗ и с тим у вези битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, на коју се захтевом браниоца окривљеног адвоката Ђорђа Калања указује показује беспредметним.

Стога Врховни касациони суд неоснованим оцењује наводе из захтева бранилаца окривљеног да су побијане правноснажне пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Бранилац окривљеног Мирослава Вогањца, адвокат Ђорђе Калањ правноснажне пресуде побија због повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП наводима да је побијаним правноснажним пресудама на незаконит начин одузета имовинска корист у износу од 12.536.130,00 динара од окривљеног.

Одредбом члана 439. тачка 3) ЗКП прописано је да повреда кривичног закона постоји ако је кривични закон повређен у питању да ли је одлуком о кривичној санкцији

или одузимање имовинске користи или опозивању условног отпуста повређен кривични закон.

Како, сходно цитираној законској одредби истом није дозвољена могућност испитивања одлуке о одузимању имовинскоправне користи, која од окривљеног и није одузета, то Врховни касациони суд неоснованим оцењује наводе из захтева браниоца окривљеног, адвоката Ђорђа Калања да су побијане правноснажне пресуде донете уз повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП.

Побијајући правноснажне пресуде због повреде закона из члана 441. став 3. ЗКП бранилац окривљеног Мирослава Вогањца, адвокат Ђорђе Калањ у захтеву не указује на који начин је суд одлуком о досуђеном имовинскоправном захтеву повредио законске одредбе, док је у образложењу захтева навео да суд није на поуздан начин утврдио висину користи, с обзиром да почетну цену није одредио окривљени већ Агенција за приватизацију која није била фиксна цена већ је иста могла бити и неколико пута већа, у законитости од висине понуда коју су на аукцији могли истицати понуђачи.

По налажењу Врховног касационог суда, изложеним наводима захтева оспорава се чињенично стање утврђено првостепеном, а потврђено другостепеном пресудом у погледу чињеница и околности везаних за утврђивање висине имовинске штете нанете буџету Републике Србије, што представља чињенично питање.

Наводима из захтева бранилац окривљеног адвоката Ђорђа Калања којима се указује да изведени докази не пружају основ за закључак да је окривљени извршио кривично дело у питању истицањем да су нижестепени судови погрешно тумачили прописе који су регулисали поступак приватизације, као и аукцијске продаје капитала ДП ПД „АА“ ..., или их нису уопште применили, а да окривљени у својству директора привредног друштва није био надлежан да врши књижење имовине, већ сведок ББ, шеф рачуноводства, као и наводе бранилаца окривљеног адвоката Владимир Хоровиц и Биљана Десница – Петровић, да је суд погрешно утврдио да је руководилац књиговодства ББ био задужен за вршење књижења, а не окривљених, по оцени Врховног касационог суда оспорава се чињенично стање утврђено првостепеном, а потврђено другостепеном пресудом у погледу учешћа овог окривљеног у извршењу кривичног дела у питању.

Како погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање не спада у круг повреда таксативно набројаних у члану 485. став 4. ЗКП, због којих окривљени, преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, то се Врховни касациони суд у ове наводе захтева није упуштао.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Јелена Петковић-Милојковић,с.р.**

**Председник већа-судија
Зоран Таталовић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић